

ÉME vagy „CE” jel?

A nyílászárókra vonatkozó termékszabvány megjelenése 2006. októberében várható. Egy év áll rendelkezésre az új szabályozásra való átállásra.

Sólyomi Péter

Okleveles gépészmérnök. 1990 óta az ÉMI Kht. alkalmazottja, 1997 óta a Laboratórium csoportvezetője. Rendszeresen publikál a hazai szakmai folyóiratokban, a Magyar Szabványügyi Testület (MSZT) Hőszigetelések munkabizottságának tagja.

Az Építési törvény (Étv.) végrehajtására kiadott a 3/2003. (I. 25.) BM-GKM-KvVM együttes rendelet 2003. március 26-án hatályba lépett. A rendelet hatálya kiterjed valamennyi építési termékre, annak gyártójára, forgalmazójára, importálójára, továbbforgalmazójára, belső földi felhasználójára, továbbá az ezekből létrehozott építmény építettségére, tervezésére és kivitelezésére, valamint az építési termékek műszaki specifikációját jóváhagyó, a megfelelőség igazolás során közreműködő vizsgáló, ellenőrző és tanúsító szervezetekre, az építményeket engedélyező, az építés-felügyeleti és fogyasztóvédelmi hatóságokra, továbbá a vámszervekre.

FONTOS MEGÁLLAPÍTÁSOK

- Forgalomba hozni (továbbforgalmazni) vagy beépíteni csak megfelelőség igazolással rendelkező, építési célra alkalmas építési terméket szabad.
- Építési terméket építménybe beépíteni akkor szabad, ha arra jóváhagyott műszaki specifikáció van.
- Építési célra alkalmas a termék, ha a gyártó utasításainak és az építészeti-műszaki terveknek megfelelő, szakszerű beépítést követően, a termék teljes tervezett élettartama alatt, rendeltetészerű használat és előírt karbantartás mellett, az építmény – amelybe a termék beépítésre

Változások ablakok és erkélyajtók esetén

1. táblázat

Teljesítményfokokozatok	Jelenleg	A jövőben
Légzárás	MSZ 9384-2:1989 (L1)	MSZ EN 12207:2001 (4 Osztály)
Vízárás	MSZ 9384-2:1989 (V1)	MSZ EN 12208:2001 (9A)
Szellőtlenség	MSZ 9384-2:1989 (SZ1)	MSZ EN 12210:2001 (C5)
Hőszigetelés	MSZ 9384-2:1989 (H2)	Deklarált érték (1,8 W/m ² K)
Hangszigetelés	MSZ 9384-2:1989 (LH3)	Deklarált érték (36 dB)
Termékszabvány	Jelenleg	A jövőben
	NINCS	MSZ EN 14351-1
Követelmény szabvány	Jelenleg	A jövőben
	MSZ 9384-2:1989	MSZ 9384-2:2006 (módosítva)

kerül – kielégíti az alapvető követelményeket.

A rendelet választ ad arra is, hogy mi tekinthető műszaki specifikációnak. Ezek alapján a megfelelőség igazolási eljárás alapját a következő jóváhagyott műszaki specifikációk képezik:

- magyar nemzeti szabvány, ezen belül a honosított harmonizált szabvány;
- az Európai Unióhoz történő csatlakozást követően az európai műszaki engedély (ETA);
- az építőipari műszaki engedély (ÉME)

A nemzeti szabványok csak MSZ, MSZ EN, MSZ ISO, MSZ EN ISO jelzetűek lehetnek.

AJTÓK, ABLAKOK

A szabályozás jelenlegi állapota alapján az ajtókra és ablakokra je-

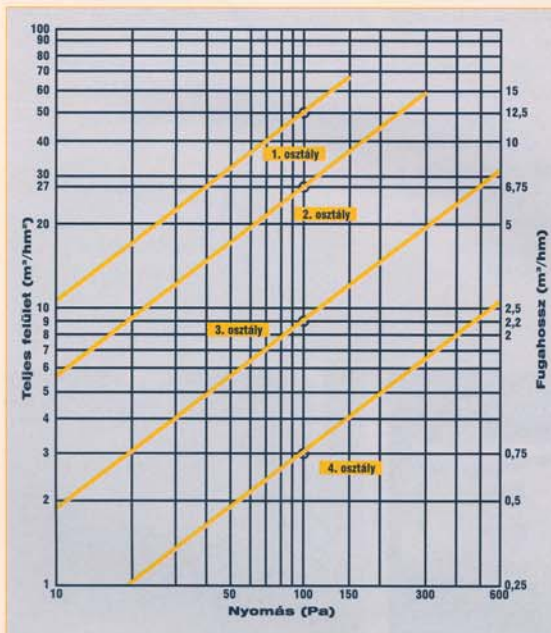
lenleg nem létezik olyan nemzeti szabvány, amely megfelel a műszaki specifikáció szempontjainak, amely szerint

„A jóváhagyott műszaki specifikáció valamely arra jogosult szervezet által jóváhagyott és közzétett műszaki dokumentáció, amely tartalmazza a termékre vonatkozó műszaki követelményeket és rendszerint az alkalmazási feltételeket, továbbá a termék megfelelőség igazolásának módjait is.”

Az európai szabályozás ezen a területen ott áll, hogy a termék-szabvány tervezet elfogadta a CEN európai szervezete. Az ajtókra és ablakokra vonatkozóan az EN 14351-1 termékszabvány megjelenése 2006. októberben várható. Ettől az időponttól kezdve lehet a CE jel a szabványban

Az MSZ EN 12207:2001 szerinti teljesítményfokokozatok

(1. ábra)

A vízzárás teljesítményfokokozatok összehasonlítása

2. táblázat

Nyomás (Pa)	Vizsgáló idő (perc)	Osztályozás a DIN 18055 szerint	Osztályozás az MSZ 9384-2 szerint	Osztályozás az EN 12208 szerint
0	15			1A
50	5		V4	2A
100	5			3A
150	5	A	V3	4A
200	5			5A
250	5			6A
300	5	B	V2	7A
450	5			8A
600	5	C	V1	9A

meghatározott feltételek betartása mellett a gyártóknak használni és egyben minden tagországnak egy év áll a rendelkezésére arra, hogy a nemzeti szabványairól átálljon az új szabályozásra.

Honosított harmonizált európai szabvány közzétételét követően – az abban foglaltaktól lényegesen eltérő termékekre kiadott ÉME-k kivételével – a szabvány alkalmazási területére vonatkozó építőipari műszaki engedélyeket egy éven belül vissza kell vonni. A honosított harmonizált európai szabványok közzétételét követően, a vonatkozó korábbi nemzeti szabványok, illetve építőipari műszaki engedélyek visszavonásáig a termék megfelelőségének igazolása mindkét műszaki specifikáció alapján történhet.

Jelenleg, ez év októberig nem marad más, mint a megszokott ÉME dokumentum. Ez lesz még eddig az időpontig az a műszaki specifikáció, amely alapján a nyílászárók megfelelőségének igazolása történhet.

A vizsgálati és az osztályba sorolást meghatározó szabványok területén egy kicsit jobb a helyzet. Ugyan a szabványok egy részét angol nyelven vezették be ha-

zánkban, de legalább megvannak. A vizsgálat és a különböző műszaki jellemzők osztályba sorolása így egységes egész Európában. Rövidesen el fognak tűnni a hazánkban jól ismert, a teljesítményfokokozatokra vonatkozó jelölések (Például L1, V2, SZ1) és helyüket az európai szabványokban bevezetett jelölések veszik át.

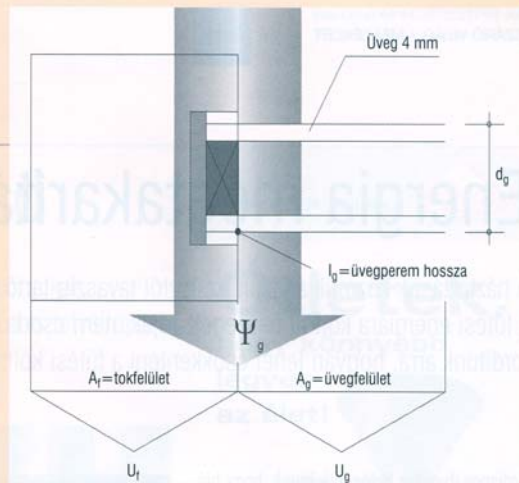
PÉLDÁK AZ ALKALMAZÁSRA

Az ablakok és ajtók esetén a légáteresztési fokozatokat a mellékelt diagramm alapján kell majd meghatározni (1. ábra).

A 2. táblázat a jelenleg érvényes magyar, a német és az új európai szabványok vízzárásra vonatkozó teljesítményfokozatait hasonlítja össze a nyomáskülönbségek és átfedések figyelembe vételével. A jövőben a szabványok szerint három lehetőség lesz a hőátbocsátási tényező meghatározására:

- táblázatból vett érték,
- számítás (egyszerű, részletes),
- mérés.

Az új európai szabványokban a keret U_f értéke és az üvegezés U_g értéke felületéhez viszonyítottan részarányosan szerepel a teljes nyílászáró U_w értékének számítási képletében. Ezen kívül az üvege-

Az MSZ EN ISO 10077-1:2001 szabvány szerinti számítás elmélete

2. ábra

zés peremrészének hőhidhatása is figyelembe van véve.

A_g és A_f az üvegezés, illetve a keret látható felületei. Az üvegezés peremének hatását az Ψ_g vonalmenti hőátbocsátási tényező fejezi ki. Az l_g érték az üvegezés látható kerülete.

MEGFELELŐSÉG IGAZOLÁS

Az ablakok esetében a CE jellel kapcsolatosan az a helyzet, hogy építési termékre CE megfelelőségi jelölés csak akkor helyezhető el, ha a megfelelőség igazolása honosított harmonizált szabvány vagy európai műszaki engedély (ilyenek jelenleg még nincsenek) alapján történt és a termék megfelel valamennyi rá vonatkozó jogszabályban meghatározott alapvető követelménynek. De ez hogyan néz ki?

Szerencsére a már elfogadott (de meg még nem jelent) és ismert ismert EN 14351-1 szabványban már van utalás a megfelelőség igazolásának módjaira. Az általánosan alkalmazott ablakokra és ajtókra a szabvány a 3. módozatot írja elő. Az a rendelet szellemét figyelembe véve azt jelenti, hogy ezen termékek megfelelőség igazolása szállítói megfelelőségi nyilatkozattal történhet. Fontos előzetesen megjegyezni, hogy a mindig a szállító (a termék gyártója vagy forgalomba hozója) feladata a termékre előírt megfelelőség igazolási eljárás lefolytatása, valamint az eljárás eredményeként kiállított megfelelőség igazolásnak (megfelelőségi tanúsítvány vagy szállítói megfelelőségi nyilatkozat) a termékhez való csatolása.